

САНА ЧИНЧИЙИИГЭ КЫТТЫҢАР КЫАХ ТОСХОЙДО

1941-1945 сыллаах Аҕа дойдуга Улуу сэриин кэмигэр Сэбиэскэй Союзка элбэх норуоту бэйэлэрин дойдубарынан күүс өттүлүн көһөрбүтүрү биһиги да ситэ үөрөтүлүбүһү тулар. Көһөрүүгэ сылдыбыт дьоннор, амузунтан тутулуга суох, бэйэ-бэйэлэригэр көмөлөсүһүн кыһаларын тутуубуттара, үйө — саас албоодүйдөт үтүө сыһыан өйдөбүлгө дойдубарын булбуттара. Ол курдук, Литвага сахалар амарахтары, сатабыллаахтары, туһунан күн бүгүнгэ дээрэ өйдүүлэр-саныылар. Муустаах муора кытылыгар Чурапчы сахалара уонна литовецтар биэр алууга түбэспит кэмгэр — история мэлдьэспит мэгэстэ булар.

Эһиги бэйэбит да үксүн билэбит. 1941 сыл бэс ыйын 14 күнүгэр литовецтар биэр түүн иһигэр Сибиргэ ыһыһытара, онно үксэ учууталлар, учуонайдар, култуура-искусство, эргээн үлэһиттэр, элпиттэх дуоһунаска сылдыар дьон дьэ көргөннөрү түбэспиттэр. Ол дьонтон сыһымайдан, 1942 сыллаахха биһиги Булунна балыкка аҕалаллар. Онно Трофимовский арыыга түһэриһиттэр Кытаанах нэһилиэгиттэн “Ярославский” колхозун дьонно Олунга орус биэркөс бырахпыт маһын хомуйан, балаһан туттан тыһыһыттан-буурбаатан өрөһүмүттэрин көрбүттэр. Литва эр дьонно ону үтүктэн, балаһан туттан арыы да тыһыһыттан быһаһаммытара. Бастагы ыйдарга тонгон, ачыктаан, муһан сүүһүтэн киһи өлбүт. Саха дьонугар, чуолаан чурапчыларга, махталларын бэлэстэ — Каунас куорат аттыгар баар саамай улахан аһаҕас халлаан аһыгар Литва норуотун олохундааһын Музейыгар Европага бастагы саха балаһана 1991 сыллаахха тутулуубута.

Мин онно 1992 сылтан куруук элбэх дьону — Чурапчы көһөрүлүүтүн кыттыһаахтары, киһилэр оҕолорун, учуонайдары, суруналыыстары илдьэ сылдан омукар икки ардыларынаагы доһордоһууну бөдөрөгөбүт. Дьон биһиробилин ылбыт элбэх телевизионнай киһи оҕорлуктук, хаһаакка суруйду. Быйыт бэс ыйын 13 күнүгэр бараары сылдыбыт, төттөрү 20 чыһылааҕа

Москвадан Дьоккуускайга көтөбүт. Баҕдаахтар чэччүлүһүт аһаһыһыт туһунан барсыахтарын сөп (мин электроннай аадырыһым: agafiya.ptitsyna@mail.ru).

Өссө чеченнэри, ингуштары, балкастар, Иракра финнэрин, Крым татаардарын, калмыктары күүс өттүтөн көһөрбүттэр. Биһиги чугас тыһыһаах калмыктар тустарынан көспүр сыаллаахпын. 1943 с. ахсынны 27 күнүгэр Калмыкияга оҕорор 107 тыһыһаах киһини Алтайскай, Красноярскай кыраайдарга, Омскай, Новосибирскай уобаластарга, орто Азияга биэр түүнүтөн көһөрбүттэр. Орспуулууку территориятын Астрахань уобаластарга холбоон көһөрбүттэр, 1956 сылга дээрэ картаҕа Калмыкия дьон тыл буатын суох буолар. Ол иһинэ сэриг саҕаланыммыгар 25747 эр киһини фронтка ыһырытара, ити уопсай нэһилиэгиннэ 21,4%. Сэриг түмүтүн Калмыкия 23 хорсун уолаттара Сэбиэскэй Сойуус Геройа буолбута уонна 5 киһи ити аакка түһэн баран ылбаакка хаалбыта. Биһиги кытта алтыһар өттө хоту Ямало-Ненецкэй, Хаһты-Мансийскайга, Тобольскайга балык булдуур көһөрбүт дьонно. Онно эмэ биһиги чурапчыларбыт курдук сэриг кэмгэр хоту балыкка үлэһиттэр, онтон 1957 сыллаахха дьэ, дойдубарыгар төннөр көнүлү ылбытара.

Бу үс омукар историятын хаһуур хоту балыктааһынна үлэһиттэр дьонун

дьылбатын аһыгы кэмгэ олохторугар, ыччаттарыгар хайдах быһыһаахтык дьайбытын чинчийэр кыах үөскөтө.

Социология билимин дуоктара, профессор, Арктическай култуура уонна искусство институтун тутуах үлэһитэ Ульяна Алексеевна Винокурова салайааччылаах Чурапчытаагы физкултуура уонна спорт институтун кытта кыттыһан (ректор И.Готовцев) кэскилэх научнай үлэ саҕаланна. Тирэстэ «Көһөрүлүүтэ сылдыбыт дьон ыччата олоххо сыһыһаһы-тардыһаһытын туһунан» дьон. Идея аһыгы сайын Ульяна Алексеевна Элистага конференцияга сылдан, учуонайдардын сүбэлэһэн, ыччаты көрсөн, көскө сылдыбыт кырдаастары кытта билиһинтэн түмүтэр үөскөтөн табыста.

Калмыкия учуонайдарын кытта биһиги үлэһит элбэх ыйытыһаардаах Анкета оҕчулуһа. Ити анкетага, кырата, 200 көһөрүлүүтэ сылдыбыт саха дьонно, киһилэр сизинэрэ, хос сизинэрэ элпиттэхтэхтэр. Бу үлэни социологтар — Чурапчыга ЧГФКСИ-тан Галина Гаврильевна Алексеева — (төл: 89142275712, электроннай аадырыһа: g.g.alekseeva@mail.ru) Дьоккуускайга Индиленна Инокентьевна Собакина — (төл: 89841090390, электроннай аадырыһа: indilenas@mail.ru) илээн-саҕалаан ыталлар. Эдэр учуонай кыргыттар түмүтэр, анаалыһаан, ыччаты аһыгы тэһимтэх олоххо теһо

ис туруктара бэлэмин быһаарарга олукар ууруохтаахтар. Биһир өттүтөн калмыктар эмэ ымаһырын ити анкетанан тургутан көрүөхтэхтэр. Литовецтар туһунан маһыһаһаан эмэ туһаныһаа. Онно иһин оруттэх, урукку өттүгэр научнай чинчийин ыһыһыһаах эйгэтин биһиги, чурапчылар, көрүтөн саҕалаан эрбэит. Ыччаттарбыт төрүт омукарын историятын ис дьыһын дириһтик билээн онтон кэскилэх уһун санааны ыһыһаан сайдалларыгар туһаайыһыһыт научнай үлэ таһан кэлтэр, дьон баҕа санаа баар.

Онуоха көһөрүлүүтэр сыдыһаһырын билбөспүт олукар мэгэйдийин. Холобур, арыы саастаах дьону көрбүтүт, баһыһыттар И.Н. Аммосов, С.И. Яковлев, А.Т. Ноговицын, А.А. Ноговицын — чуоһаһа көһөрүтэ сылдыбыт дьон оҕолоро. Онно Чурапчытан хоту көһөрүтэ сылдыбыт дьонтон, киһилэр сыдыһаһыттан көрдөһүүтэххит. Анкетаны эдэр, араас сүһүх кэлүтэ дьон толоруохтаахтар. Онно, күндү дьонум, баһаалыһа, оҕолорут, сизинэртүт, хос сизинэртүт Анкетага элпиттэхтэрин ситиһит, ыйытыһаар судургулар, элпиттэхтэригэр ыарахана суок. Маһнай, ити ыйыһыһыт телеһүөнүгэр эрийэн испиниһк оҕорорго көмөлөһөр наада.

Бу сылларга оҕуола оҕолоро көһөрүтэ сылдыбыт дьонун туһунан араас таһымнаах үлэ (дакылаат) суруйбуттара, онно үгүстэр тирэһи үчүгэйдик билэлэр. Наһаа туһалаах киһилэр табыһаар. Маны научнай өттүн чопчулаһа, саһыһаан, дириһтик ыһаһа, аһыһа омукар кытта тэһимтэ дьонун чинчийиһэ туруһуубут.

А. ПТИЦЫНА
үлэ бэлэстэ.

Это — важно знать!

ВНИМАНИЕ!

Федеральная налоговая служба проводит ДНИ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ ПО НАЛОГУ НА ДОХОДЫ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ по информированию граждан о налоговом законодательстве и порядке заполнения налоговых деклараций по налогу на доходы физических лиц.

23 апреля 2018 года с 09.00 до 20.00

24 апреля 2018 года с 09.00 до 20.00

Акция проводится в инспекциях ФНС России на всей территории Российской Федерации. В дни открытых дверей сотрудники налоговых органов разъяснят следующие вопросы: о возможности подключения к Интернет-сервису «Личный кабинет налогоплательщика для физических лиц»; о наличии (отсутствии) обязанности декларирования полученного ими дохода и необходимости уплаты с него налога; о порядке исчисления и уплаты НДФЛ; о порядке заполнения налоговой декларации по НДФЛ; о наличии (отсутствии) задолженности по НДФЛ; как воспользоваться компьютерной программой по заполнению налоговой декларации с помощью ПО «Декларация» в электронном виде; о получении налоговых вычетов и другим вопросам, возникающим у налогоплательщиков.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Всем гражданам, получившим регистрационные карты на подключение к интернет-сервису «Личный кабинет налогоплательщика», но не прошедшим актуализацию в личном кабинете (не сменившим первичный пароль), необходимо срочно получить новый пароль в налоговой инспекции и пройти актуализацию (сменить первичный пароль). Для этого необходимо подойти в любую инспекцию с паспортом.

В текущем году всем налогоплательщикам, ранее получившим пароль для входа в личный кабинет, налоговые уведомления на оплату имущественных налогов физических лиц, будут направлены только на личный кабинет без дублирования на бумажном носителе.

Сервис «Личный кабинет» теперь доступен и в мобильном приложении «Личный кабинет налогоплательщика для физических лиц». Приложение доступно пользователям смартфонов на платформах Android и iOS. Найти его можно в App Store и Google Play по названию «Налоги ФН».

Налоговая инспекция.

Безопасный дом, подъезд, квартира

ОМВД России по Чурапчинскому району и ОВО по Чурапчинскому району — филиал ФГКУ «УВО ВНГ России по Республике Саха (Якутия)» проводит мероприятие «Безопасный дом, подъезд, квартира».

Мероприятие направлено на усиление профилактического влияния, обеспечение защиты имущества граждан, сокращения количества преступлений имущественного характера.

В рамках проведения мероприятий, обращаем внимание руководителей организаций, обществ, а также собственников многоквартирных домов и частных домов села Чурапча на предложения по установке оборудования сигнализации с подключением на пункт вневедомственной охраны в целях обезопасить свое имущество.

Проведенный анализ по районам показал, что имущественные преступления происходят в основном по причине пренебрежения гражданами элементарных мер безопасности, то есть по вине самих владельцев жилья. Основные способы их совершения — свободный доступ через открытые окна и двери, взлом замков и подбор ключей от них.

Вопрос профилактики имущественных преступлений зависит не только от непосредственной работы сотрудников полиции, но и в значительной степени от бдительности самих граждан. К сожалению, собственники сами нередко дают злоумышленникам повод для осуществления криминального плана, тем самым раскрывая все свои секреты: — оставляют в квартире сообщение на телефонном автоответчике об отъезде, — делятся планами о предстоящих поездках в социальных сетях.

Так как же предотвратить кражу? Большинство собственников уверено, что их двойные двери и дорогие замки уберегут от непрошенных гостей. К сожалению это ошибочно. Вор и преступник, если захочет проникнуть в такую квартиру, то проникнет. Единственное он потратит на проникновение больше времени и создаст больше шума, и как показывает практика на возникающий шум не реагируют соседи, не сообщают в полицию, да и свидетелей потом не

найдешь они как правило живут по принципу: поспим да «Моя хата с краю, ничего не знаю».

Так что же делать? Необходимо принять комплексные меры по защите своего имущества — оборудовать охранную сигнализацию с выходом на пункт централизованного наблюдения подразделений вневедомственной охраны по Чурапчинскому району. Как показывает практика, «домашний» обход стороной охраняемые объекты.

Централизованная охрана — это самая действенная мера по профилактике и предупреждению имущественных преступлений. Основной их задачей является оперативное реагирование на поступающие сообщения о работе средств охранной сигнализации.

Помимо того в случаях грабежей и разбойных нападений на собственников, используется такой вид услуг, как оборудование жилища или иного объекта кнопками экстренного вызова полиции. Если охранная сигнализация защищает ваше имущество, то экстренный вызов, в любое время суток, спасет вашу жизнь.

По сигналу тревоги приезжают вооруженные и защищенные законом полицейские, имеющие больше полномочия и уровень подготовки выше, чем у сотрудников частных охранных предприятий. Тарифы на охранные услуги в отделения вневедомственной охраны регулируются государством, которое заинтересовано в снижении уровня преступности. На охраняемых вневедомственной охраной объектах используются вневедомственной охраной приборы. И самое главное, вневедомственная охрана не заботится о прибыли, а решает проблему государственного масштаба — защиту граждан от преступных посягательств. За более подробной информацией по поводу подключения обращаться по адресу: с.Чурапча, ул. Крупская 3 «А», кабинет 38 или по телефонам: 41-061, 41-062.

Д.ДВАРЛАМОВ,
Начальник ОВО по Чурапчинскому району
— филиал ФГКУ «УВО ВНГ России по
Республике Саха (Якутия)».

ЧУРАПЧЫ – УСПУОРТ ТУОНАТА

Чурапчы улуунун успуорка салаатын "Сага олох" хаһыакка тахсар анал сыһыарыта

ПАВЕЛ ПИНИГИН: "САХА БААРЫН ТУХАРЫ ТУСТУУ БААР БУОЛУОҔА!"

Украина уонна ССРС үтүөлээх тириэньэр Георгий Анатольевич Бураков: «Жители города Дирин, я сказал именно города, почему? В этом селе вырос такой замечательный спортсмен, который победил на всех соревнованиях Мира, он взял на себя очень повышенное обязательство, он сказал: «Я хочу выиграть во всех соревнованиях». И действительно его мечта сбылась. После окончания всех этих стартов и в завершении своего мучного шествия по борцовскому ковру, он вернулся на ковер и доказал, победил. Нужно отметить, что Пинигин нигде и никогда не проявлял ни слабости, ни трусости, а наоборот, с его именем связаны героические победы! Я очень благодарен вам, что на вашей родине родился такой замечательный человек, спасибо большое!»

Павел Павлович Пинигин: «Убаастабыллаах биэр дойдутаахтарым, тустууну таптааһылар уонна тустуук бырааттарым, бука бары дорооболорун! Мин бүгүн эмиз ерегейдөөх күнүм, бу күрэхтэһиигэ өрөспүүбүлүкэ чөмпүйүөннэригэр биһиги Чурапчыбыт салайааччыта

көбүөрү мин ымсыыра көрөбүн. Чурапчыларым, дойдум дьонун иннигэр хаһан даҕаны тустубатабын. Биһигин үөрүүнэн тустуом этэ уонна юмми баҕарар тулуту суох этим. Ол иһин этэбин, уопаттар, эһиги ким баҕарар кыайар кыахтааххыт! Ол барыта бэйэбит хайдах туруктаах киирэрпиттэн тутулуктаах, хайдах үөрөспүтүбүтүн эн мана көрдөрүөхтэххин уонна кыайыахтааххын! Саха баарын тухары тустуу баар буолуоҕа! Күрэхтэһиини көрөн үөрүнчүтүн, сыннаһыт, үйэригин уһатыт!»

Күрэхтэһиини иккис күнүгэр Чурапчы улуунун бөһөстөрө, бизс финалтан икки кыһыл көмүс мэтээли ылары ситистилэр. Постников, Григорьев, Власов, Софроньев уонна Топмачев – 2018 сыллаабы чөмпүйүөннэринэн буоллупар!

Н.Тарскай кэриэһигэр 63-с төгүлүн ыһыттылар өрөспүүбүлүкэтигэр чөмпүйүөннэтигэр бизс ыйааһыныгар кыайылаахтар быһаарылыннылар. Чурапчы улуунун тустууктара чөмпүйүөннэтигэр маннайгы күнүттэн чабылхай хапсыһылары көрдөргөн,

киллэбэ Эдуард Григорьев, 74 киллэбэ Алексей Захаров, 86 киллэбэ Семен Аммосов. Оттон 97 киллэбэ Чакыртан төрүттээх Александр Оконешников көбүөргэ төннүүтэ барыбытын улаханньык астынарда.

Итинтэн иккис «Айылы» культуура минигэр Олимпийскай уонна Аан дойду үс төгүллээх чөмпүйүөнүн Павел Павлович Пинигини 65 сааһынан үөрүүтээх быһыла-майыга чыстаттылар. Бу күн СӨ Ил Түмэн ыһырылаах Мунньабын Бэрэссэдээтэлэ А.Н. Жирков: «Биһиги былыр-былыргыттан кус быһыйдарбытынан, ат бөһөлөрбүтүнэн, сылайбат сындааһынаахпыттан, тутустаах, тутулуктаах, хабыстаах, хабылыктаах, кыахтаах, модун, дохсун дьонорбутунан иһин туттабыт. Ону тойук тынан туйбуттук, ырыа тынан ыллаабыппыт. Тургутунар ким тирээн кэлбитигэр, атын омуртар ааттаахтарын кытары күөн көрүү тирээбитигэр, биһигиттэн бастыһынарбыт тийэн таһым чыһаалын көрдөрбүттэрэ. Н.Н. Тарскай 60-с сыллар сабаланыларын, Саха сиригэр көнүл тустуу санардыы үөдүйэн эрдэбинэ, этэн турар: «Аһыах сыл аһыаҕа, сахалартан саамай үрдүкү олимпийскай чыпчаалларга, аан дойду үрдүк пьедесталларыгар биһиги бөһөстөрбүт таһаахтара», - дьин. Оттон аһыах сыл аһыаҕа. Бу бүгүн биһиги чыстатты Павел Павлович Пинигини, биһиги легендарнай дьоруойбут Роман Михайлович Дмитриев уонна бу бүгүн мана саалаба кэлэн олсор Александр Николаевич Иванов тутулуктан, улуу-субуу үс араас ыйааһынна таһаанар, аан дойду Олимпийскай пьедесталыгар турбуттара. Саха норуотун бөһөстөрүн мунутуур таһымнарын көрдөрбүттэрэ», - дьин бэлэстээт. СӨ

Бырабыыталыстыбатын Бэрэссэдээтэлэ солбуйааччы М.Д. Гупяев, Чурапчы улуунун баһылыга А.Т. Ноговицын, Ил Түмэн дьокутааттара, Мэнэ Ханалас, Таатта, Уус Алдан, Кэбээйи, Эдьигээн, Усуйаана улуунун баһылыктара, Павел Пинигин доһотторо-атастара, Чурапчы нэһиликтэрин баһылыктара, Чурапчы нэһиликтиттэн Дьяковскайдар дьыа кэргэн, Чурапчытаабы ис дьыаһа уорганнара ээрдэ истин тылларын эппилэр.

Н.Н. Тарскай кэриэһигэр ыһыттылар чөмпүйүөннэтигэр түмүктүүр хапсыһыларга олустынааһыннаахтык ыһыттыннылар. Ол курдук, 61 киллэбэ Айтап Захаровтыт, Арыяан Тютринтан сабырыттаран, 2 миэстэ буолары ситистэ. 70 киллэбэ өр сыллаах кэргэн кэнниттэн Егор Пономарев. Сахабын сиригэр бастагытын улахан күрэхтэһиигэ 1 миэстэ буолары ситистэ уонна төрөбүт Чурапчытыгар үлүс кыһыл көмүс мэтээли уунна.

Хамаанданан түмүкэ 1 миэстэ – Чурапчы улууна, 2 миэстэ – Амма, 3 миэстэ – Мэнэ-Ханалас улуустара буоллупар. Бу чөмпүйүөннэтигэр улуус бары дьонно түмсүүлээхпитин өссө төгүл көрдөрдүбүт. Үс күн устата 20 волонтер (колледж, институт устудьуоннара) куускэ үлэлэттилэр.

История быһыын сагалтан көрдөхкө, улуу тириэньэр Д.П. Коркин 1968 сыллаахха эрчийэн, илдьэ барбыт хамаандатын көрдөрүүтүн иккис төгүлүн хатылаатыбыт. Үс кыһыл көмүс, түөрт үрүк көмүс мэтээл уонна хамаанданан 1 миэстэ тахсаммыт, өтөрүнэн ситиһиллэ илик, умнуллубат улахан кыайыны ситистибит!

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Андрей Тимофеевич үбүлүөдүүтүн дьин ыһырыта. Мин хаһан даҕаны бу Олимпийскай мэтээлбин кэтээннэ суох. Ону кат дьаһыттарын иһин, бу иккиттэн кэргэн турабын. Георгий Анатольевич сүүрбэһис чыһылаппан мана кэлэн үлэли сылдыар, биһиги тустууктарыбыт хайдах дьарыктаналларын сүбэлээн биззар. Ол иһин бэйэбит испитигэр Саха сириттэн, Чурапчы сириттэн-уотуттан хайаан даҕаны олимпийскай чөмпүйүөннэригэр үүнүөхтэрэ дьин эрэстэбит. Тустууктарга туһаайан этэбин, бу

бэйэлэрин омурттарыгар икки кыһыл көмүс, үс үрүк көмүс мэтээли суруннулар. 57 киллэ ыйааһыннаах бөһөстөрү Федор Постников уонна Петр Копылов икки ардыларыгар саамай «сындааһынаах хапсыһы» буолла дьахха сөл. А.Федотов аатынан успуорт комплексыгар мустубут дьон-сэргэ ыһыта-хаһыла тустуу быһаһын тухары убаарабата. Күрэхтэһиини көрө кэлбит ыалдьыттарыбыт: «Чурапчылар бэйэлэрин уолларыгар биэр иһин курдук ыалдьаппар, успуорт туонатынан мэнэ ааттаммалах улуус», - дьин сөбө-махтаа кэлэстэллэр. Постников бэйэтин ыспартыбынай карьератыгар бу бастагы улахан кыайыта!

65 киллэбэ өссө биэр кыһыл көмүс мэтээли Эдуард Григорьев ылары сититэн, биэр дойдутаахтарын улаханньык үөртэ. Бу чөмпүйүөннэтигэр дьахталларга Саха сиригэр оҕолор Араассыйа категориялаах судьуйа РФ көнүл тустууга успуорт маастара, Чурапчы Арылааһыттан төрүттээх, бэйэбит кыһылыт Виктория Барашкова кэлэн үлэлэтэ.

Санатан элэр эбит буолуоҕа, күрэхтэһи бастагы күнүгэр чурапчылар биэр даҕаны кыайтарыта суох кииристибит. 57 киллэбэ Федор Постников, 65

Кулун тутар 23 күнүгэр, А.И. Федотов аатынан уснуорт холбоһугун саалатыгар, СӨ физкультура уонна уснуорт үтүөлээх үлэһитэ, кенүл тустууга оҕолорго ССРС бастааы чөмпүйүөнэ, Чурапчы улуутун бочуоттаах олохтооҕо Вячеслав Павлович Карпов бириһингэр, 2006-2008 сс. уонна итинтэн үөһэ сыллаах төрүөх уопаттарга өрөспүүбүлүкэтээри аһаҕас курахтаһыи II-с төгүлүн буолла.

Күрэххэ Дьоккуускай куорат, Амма, Ханапас, Мэнэ Ханапас, Нам, Сунтаар, Оймөкөөн, Чурапчы улууттан 144 адыккан тустуук 10 ыйааһынна курахтаһыллар. Ордун уснуосардарынан Чурапчытаагы ыспартыбынай оҕо оҕуолата уонна С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оҕуолата буоллулар. Курахтаһыи иккис күнүгэр СӨ үл уонна оҕо саан сайдыытын министриэ А.А. Сафронов кэлэн уопаттары эбэрдатта, кураһ улахан оуопталааһын ыйан туран, тус аатыттан 30.000 сууманы уу харчынан туттарда. Түмүктүүр хапсыһылар быһаарылаах киросиһэрэ ордук чабылхай, кыраһыабай буоллулар. Уолсай көрдөрүүгэ Чурапчыттан 20 киһи

ыйааһыннаах уопаттарга: 1 м — Сандап Павлуцай (Хатылы), 2 м — Дархан Седалищев (Чурапчы), 3 м — Гоша Макаров (Чурапчы), Вася Гордеев (Чурапчы) уонна Самир Никифоров (Сылан). 5 мистэ 23 киһи ыйааһыннаахтарга: 2 м — Гоша Неустроев (Чурапчы), 3 м — Фабиан Петров

(Чурапчы), 5 м — Айхал Павлов (Чурапчы), 25 киһи ыйааһыннаахтарга: 2 м — Эрхаан Смирников (Чурапчы), 3 м — Сайдам Федоров (Чурапчы), 5 м — Уйгун Назаров (Чурапчы) уонна Аросен Ефимов (Чурапчы). 26 киһи 3 м — Коля Филиппов (Чурапчы); 28 киһи 3 м — Никита Элясов

(Чурапчы), 3 м — Айхал Павлов (Чурапчы); 31 киһи 3 м — Ваня Посельский (Дирин), 5 м — Тимур Посельский (Дирин) уонна Сеня Борисов (Чурапчы); 30 киһи 2 м — Артур Чинахов (Чурапчы), 5 м — Дьулус Барашков (интэринээт-оҕуолата), 32 киһи 2 м — Афоня Ефремов (Чурапчы), 3 м — Артур Андреев (интэринээт-оҕуолата), 5 м — Вася Пономарев (Чурапчы); 35 киһи 1 м — Ян Катаминов (интэринээт-оҕуолата), 2 м — Герман Элясов (Чурапчы), 5 м — Валера Коркин (интэринээт-оҕуолата); 38 киһи 2 м — Герман Попов (Дирин), 3 м — Юра Старостин уонна Ньургун Степанов (Чурапчылар), 5 м — Ньургун Гоголев (Бахы) уонна Данил Гермогенов (Мындабаайы).

Уопаттары улахан ситиһиһиринэн өссө төгүл эбэрдалиһыт. Уерэби, дырылы тэннэ дьуораллаан, үтүө дьон буола улаатын.

ТЭРИЛТЭЛЭР ИККИ АРДЫЛАРЫНААҔЫ ЫСПАРТАКЫААДА 1-кы ТҮҥҮМЭБЭ ТҮМҮКТЭННЭ

Кулун тутар ый 1 күнүгэр А.К. Софронов аатынан уснуорт холбоһугун саалатыгар Чурапчы нэһилигин тэрилтэлэрин икки ардыларынаагы Ыспартакыаада 1 түһүмэбэ түмүктэннэ. Бу күнүгэрэ бүгүн улусулу үрдүнэн атын нэһиликтэр Ыспартакыаадалара эмиз сүрдээх тэрээһин-ээхтик Ытыллыа тураллар. Сапты сэтиннэй Ыга дьэри сонуот иһин бириддиһэн курахтаһыллар Ытыллыахтара.

Чурапчы нэһилигин баһылыта С.А. Саргыдаев: "2005 сыллаахха, маннай нэһилиэк баһылытын солбуйааччынан үлэһи сылдьан, тэрилтэлэр икки ардыларыгар маннай курахтаһыи Ытыллыарын билэн, Ынааһыннаах курахтаһыллэри тэрийсигэ Ытыллыаһыннаах барбытым. Маннай курахтаһыллэри биһиги мээһэбэ Ытыллыаһын, бу курахтаһыллэртэн дэгиптэр дьоннору сүмүрдээн, улахан профсоюз курахтаһыллэригэр киллэртээн, күн-бүгүннэ дьэри Ытыллыаһыннаах. Оттон бүгүн тэрилтэлэр байлара күстээх хамаанда тэринэн, сүрдээх күчтэй курахтаһыи көрдөрөрүтүтэн биһиги астынабыл", — дьэти.

Тэрилтэлэр, уолсайа, биэс көрүннэ курахтаһыллар. Дубайка уонна саахымаака. 3-с мистэ — улустаагы киин баһылыта, 23 Нэдьээх киин аптека, "Айылы" сыһыалаан киин холбоһуктаах хамаадалара; 2-с мистэ — Д.П. Коркин аатынан олимпийскай эраплэри бөлөмнү өрөспүүбүлүкэтээри Ыспартыбынай интэринээт-оҕуолата. 1-ы мистэ — Чурапчытаагы олох-дьаһах хомунаальнай хаһаайыстыба, "Улыба" уһууан, СЭС, Роспотребнадзор.

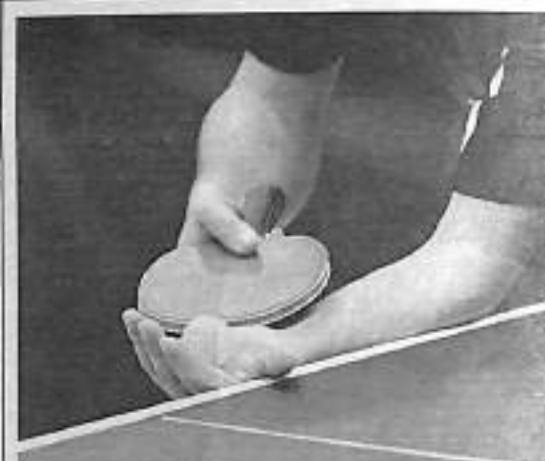
Айылыа харыстааһын тэрилтэлэре.

Остуол тенниһигэр: 3-с мистэ — Чурапчытаагы физкультура уонна спорт үнүстүтүтэ, "Чурапчы" уһууан; 2-с мистэ — И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оҕуолата, "Ыталык" уһууан, оҕо уснуорт оҕуолата, онорон таһаарыы кэмбинээтэ. 1-ы мистэ — улус дьаһаппата, үл хааһыната, нолуок оулуустата, социальнай-психологическай киин.

Төрүт остуол ооньуулар — хабылык хаамыска көрүннэригэр: 3-с мистэ — С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оҕуолата; 2-с мистэ — С.К. Макаров аатынан Чурапчы гимназията, "Тулгумчаан" уһууан; 1-ы мистэ — Д.П. Коркин аатынан олимпийскай эраплэри бөлөмнү өрөспүүбүлүкэтээри Ыспартыбынай интэринээт-оҕуолата. Оуунаһытыга 3-с мистэ — И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оҕуолата, "Ыталык" уһууан, оҕо уснуорт оҕуолата, онорон таһаарыы кэмбинээтэ. 2-с мистэ — үөрэх, култуура саалаталара, 1-ы мистэ — олох-дьаһах хомунаальнай хаһаайыстыба, "Улыба" уһууан.

Ханаат тардыһылыгар 3-с мистэ — улус киин баһылыта, 23-с нүмэрдээх киин аптека, "Айылы" сыһыалаан киин холбоһуктаах хамаадалара; 2-с мистэ — Чурапчытаагы техническай колледж, "Сага олох" эрдээхсийэ, "Березка" уһууан; 1-ы мистэ — Чурапчытаагы сударыстыбаннай физкультура уонна уснуорт үнүстүтүтүн хамаадалара.

Кыһылылаахтар мэтээллэринэн, грамоталарынан наһараадаланылар.

ОСТУОЛ ТЕННИҺИГЭР ЧӨМПУЙЭНЭЭТ

Олунньу 28 күнүгэр үнүстүтүт тенниһи саалатыгар үгэскэ кубулуйбут нэһиликтэр икки ардыларыгар остуол тенниһигэр хамаанданан бастыыр иһин аһаҕас чөмпүйүөнээт Ытыллыаһынна.

Уолсайа 17 хамаанда, барыта 85 Ыспартыбын кыттыһыны Ылла. Курахтаһыи өрөспүүбүлүкэ бастааы нүмэрдээх ракетката, уснуорт маастарыгар хандыдаат Н.А. Сабарейкин дьүүлээтэ. Түмүккэ, бары хамаанданы барыларын сабырылан, Хайахсыт нэһилигин эраплээх Ыспартыбыннаах кыһылы-хотууну ситистилэр. Уруку өтүгэр Хайахсыт нэһиликэ уснуорт ханык баһаар көрүнэр иһини күөнтэ сылдьар буолара, ол туһуларынан убайдарыт, учууталлар учууталлара Павел Митин, Николай Ожонешников буолаллара саарбахтаммат. Илин-кэлин тусуһан, иккис мистэбэ Одьулуун сымса теннис-чиптэре буоллулар. Үһүс бочуоттаах мистэбэ Холтобо нэһилигин хамаандата тиксэн үөрүү өрөгөйүн биллилэр. Кыһымчу хаалан, Хадаар нэһиликэ 4 мистэ, Чурапчы нэһиликэ 5-с, Хатылы 6-с, Төлөй 7-с, Мугудай 8-с, Болгунур 9-с, Чапыр 10-с, Алаһар 11-с, Бахы 12-с, Болтоно 13-с, Арылыах 14-с, Кылаан 15-с, Соловьев 16-с уонна Сылан нэһиликэ 17-с мистэни көрдөрдүлэр.

Хаһыат бэчээккэ бариллэр графика: 16 400 м. Бэчээккэ барилинна: 16 400 м. "Сага слок" редакционной-издательской холбоһука 29.03.2018 с. офсетка бэчээтэнэ
Типография аадырына: 678670, Мурапча сол., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат наһыллара: 2018-03-29